

Bizkaia

Arrazola (Atxondo): bizúrtu, apúrtu
Arrieta: atára, **ur̄tén*
Bakio: trokéu
Bermeo: **bizūrtú*
Berriz: trokátu
Bolibar: etá, etá'a, atára, trokátu
Busturia: trokátu
Dima: atára
Elantxobe: trokátu
Elorrio: bizórtu (?), *tróya
Errigoiti: ur̄tén, *atará
Etxebarri: sántiretu, bizórtu
Etxebarría: atára
Gamiz-Fika: ur̄tén, *atára
Getxo: atára, *biórtu, *troká
Gizaburuaga: biúrtu
Ibarruri (Muxika): bizórtu, *trokátu
Kortezubi: trokátu, *bizórtu
Larrabetzu: atára, **ur̄tén*
Laukiz: atára, *trokáu
Leioa:
Lekeitio: trokátu
Lemoa: atará
Lemoiz: troká
Mañaria: ur̄tén
Mendata: trokátu, *bizórtu
Mungia: atára, **ur̄tén*
Ondarroa: trokátu
Orozko: biórna, biórtu
Otxandio: atára
Sondika: biōrtú
Zaratamo: atára
Zeanuri: trokáu, biōrtú, *lokátu
Zeberio: ðislókou ējn, *biúrtu
Zollo (Arrankudiaga): bizórtu
Zornotza: trokátu, *bizórtu

Araba

Aramaio: erášanu

Gipuzkoa

Aia: atéra, atéa
Amezketá: atáa
Andoain: esúratéa, *estrókatú
Araotz (Oñati): etáa, biúrtu
Arrasate: atára

Arroa (Zestoa): ērtén, liβráu, atéa
Asteasu: esúratéa
Ataun: atéa
Azkoitia: atá:
Azpeitia: atéa
Beasain: etaá
Beizama: atéa
Bergara: ur̄tén, *biúrtu
Deba: atéra, etára
Donostia: atea
Eibar: etára
Elduain: atéa
Elgoibar: atá:
Errezil: atéra
Ezkio-Itsaso: etá
Getaria: ērtén
Hernani: áterá, ēstrókatu
Hondarribia: **esú̄r xuntatík atéria* (mark.)
Ikaztegieta: ata
Lasarte-Oria: atéa
Legazpi: esúre etá:
Leintz Gatzaga: βere lékuti atára
Mendaro: etára
Oiartzun: atéa
Oñati: etára
Orexa: esúratéa
Orio: até'a, atéra
Pasaia: éteá, éteá^v, éteá
Tolosa: etéá, atéa
Urretxu: etá
Zegama: etára

Nafarroako Foru Komunitatea

Abaurregaina / Abaurrea Alta: esúra átra
Alkotz: esúra atéra, átra
Aniz: atrá
Arbizu: esúra atá
Berueté: átá:, atéa
Donamaria: até
Dorrao / Torrano: esúratá:, atá:
Erratzu: aldátu
Etxalar: atéri
Etxaleku: xúntetik átea
Etxarri (Larraun): atéa
Eugi: átra, dezlókatwíy (mark.)
Ezkurra: atéa
Gaintza: atéa
Goizueta: ate:, atéra

Igoa: atéa
Jaurrieta: élki
Leitza: át'rá
Lekaroz: átra
Luzaide / Valcarlos: atéa, *espáldatu
Mezkiritz: átra
Oderitz: át'rá
Suarbe: átra
Sunbilla: atéri, iskírtu, até
Urdiain: esúratá, esúra atá
Zilbeti: áñka:trá
Zugarramurdi: esúra atéa

Lapurdi

Ahetze: atéra, *sajnáRtatú (?)
Arrangoitze: beáRtu, *sajnáRtatú
Azkaine: atájá, *sajnaRtía (mark.) (?)
Bardoze: espárlatu
Beskoitze: atératú
Donibane Lohizune: junt'atíy'at'rá, **espáld'atu*
Hazparne: at'éatu, **espáld'atu*
Leindaia: **espáld'atú*
Itsasu: atéa, atéra, *sajnáRta
Makea: Jiúlatu, *sajnártutu, *espáldatú (?)
Mugerre: espārlatu, behártu, **sajnārtatu*
Sara: espáldatúa (mark.), **zájnārtatu*
Senpere: espáldatú
Urketa: espáRla, dešplásatuja (mark.) (?), beháRtuja (mark.)
Uztaritze: sajnaRkátu

Nafarroa Beherea

Aldude: atéra, *espáldatú
Arboti: dežešpaldaty, dešklotatja (mark.)
Armendaritze: ióki (?), šolbalda iókia (mark.) (?), espáldatu, espálda aldáatu
Arnegi: atéa
Arrueta: espáld'kendú
Baigorri: espáldatu, *sajn záRtatu
Bastida: espáRlatu, záRtatu, espáRlađešina (mark.)
Behorlegi: **espáld'atú*
Bidarra: atéatú, **espáld'atú*
Ezterenzubi: iðóki, espáldatu, espáldatu, *behártu
Gamarte: espálda, espáldatu, *behártu
Garrúze: espáld'atú
Irisarri: ireki, espáldatu, *aterá

Izturitze: espáldatu
Jutsi: espáldatu, espálda jalia (mark.), sajnháusi
Landibarre: espáldatu
Larzabale: iðéki, sajn háusi, espáldatsen (mark.), iðóitsen (mark.), *sajnhartá, *espáldatu
Uharte Garazi: atéa

Zuberoa

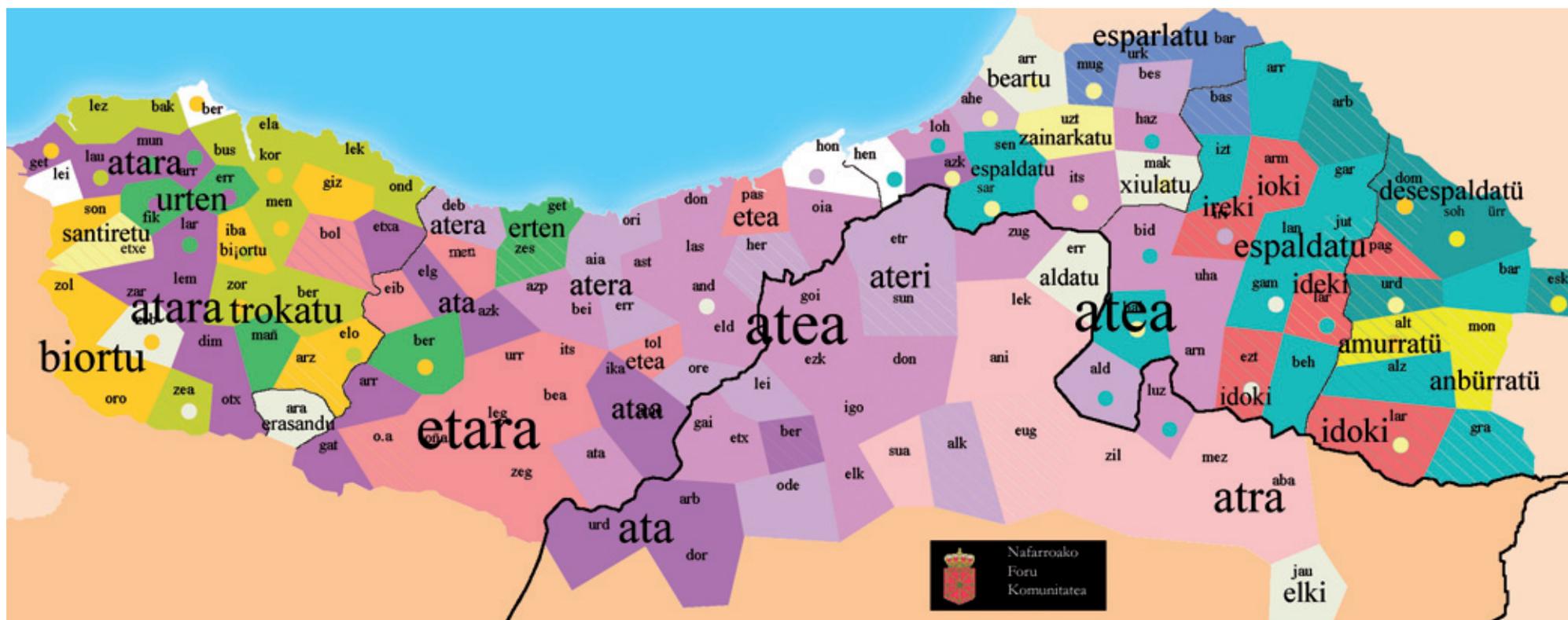
Altzai: espálda élkhi, dežešpaldátú, belhájn élkhi, amȳráty, dežešpálda
Altzürükü: amuráty, dešežpálda, behárdyá, *byhýrtý
Barkoxe: espáldatý
Domintxaine: dežešpaldaty, kríkatatín, behárdydra, behárty, *bihýrtý
Eskiula: dežešpaldátý, byhýrtsen (mark.) (?), *sejn háusi, **amȳráte*
Larraine: espálda iðóki, dešešpaldátý, *sajnháusi, *byhýrtý
Montori: ambyráty, krákaða:
Pagola: iðéki, sajháusi
Santa Grazi: espáldaélkhi, eštiaðya (?)
Sohüta: dežešpálda, **amȳraty*
Urdiñarbe: dežešpaldátý, amuráty, sañkho byhýrtý, amuría, sajn háusi, *sajna byhýrtý
Úrrüstoi: dešešpaldátý

Mapan sartzen ez diren erantzunak

Altzai (Z): belhájn élkhi, amȳráty
Altzürükü (Z): behárdyá
Arroa (Zestoa) (G): atéa
Bolibar (B): trokátu
Eskiula (Z): *sejn háusi
Getxo (B): *troká
Larraine (Z): *byhýrtý
Larzabale (N): sajn háusi, *sajnhartá
Makea (L): *espáldatú
Sunbilla (N): até
Urdiñarbe (Z): sañkho byhýrtý, sajn háusi, *sajna byhýrtý

680. Mapa: dislocar / luxer / sprain (to)

GALDERA: 24610

	(-)ata
	(-)atera
	etara
	amürratü
	trokatu
	espaldatu
	esparlatu
	desespaldatü
	ide/oki
	atara
	atra
	e/urten
	bio/urtu
	zain-
	(-)atea
	bestelakoak

- Hezurra bere tokitik ateratzea (kabaletan) nola deitzen den jakin nahi zen. Baina ez da beti zehatza bildua izan den erantzuna.

- Erantzunetan aditzaz gain, izena ere onartua izan da.

- **Bestelakoak:** aldatu (Erratzu), apurtu (Arrazola), beartu (Arrangoitze), behardüa (Altzürükü, Domintxaine), behartu (Domintxaine, Ezterenzubi, Gamarte, Mugerre, Urketa), belhañ elkhi (Altzai), desklokatu (Arboti), deslokatu (Eugi), desplasatu (Urketa), dislokou ein (Zeberio), elki (Jaurrieta), erasandu (Aramaio), errendu (Aia), estiadüa (Santa Grazi), estrokatu (Andoain, Hernani), izkirtu (Sunbilla), krakada (Montori), krikat at in (Domintxaine), librau (Arroa), mütü (Ezkurra), xiulatu (Makea), zartatu (Bastida).

Bolibar: *Apürtu espadá asürre, trokátu. Trokátu dá bigürrixte bát edo trokátu. Trokátu te etá, átzera sartú bier bakó etára, jáusi tte... O atára iñ ddáu, besúe edo etá, ta géro sártu, óri esáte akó atára. Baña apürtu asürre, ba áusiñ ddósu, besúe ausi ósu edo ankie ausi osu edo asürre apürtu dosu. Ausí, atárié éspadá, trokátu.*

Mendaro: *Etátzia ésta trokátzia, bí diá. Trokáu dá saintíratuá, sánatiráu, trokáu áura dá; baña etáratzen báu ba, asürra kánpoa urtétzen deu.*

Ezterenzubi: *Borthalazia ba, leheno barruki-bortan ezartzen zen, tabla edo zur edo borthalazia, hua zen, eta behia hartan terrestan, espaldatu ta etzen airatzen.*

Larzabale: *[bikea] Xahakoak baizi hua barnian, eta leheno behi bat espaldatzen zelaik, anka idoitzzen edo, hua ezartzen zizien, bilhoa moztu ta hain gainian, bikhia, eta bera erori artio uzten, sendatzen zitzun, bikhia xahakoa erditik in eta.*